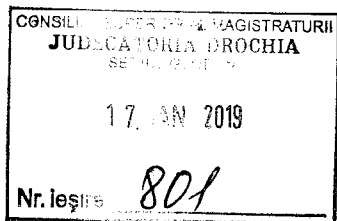

Judecătoria Drochia (sediul Glodeni)
Ștefan cel Mare, 7
or. Glodeni

Foaițe de însoțire a dosarului penal nr. 26-1-4653-16082018, (1-184/2018)

Către: **Curtea Constituțională**
str. Al.Lăpușneanu, nr. 28, mun. Chișinău

- Copia:
1. Inculpat – Șevțov Mihail
com.Cuhnești, r. Glodeni
 2. Procuror – Crecicovschi Alina
str. Decebal, nr. 9 A, or. Glodeni
 3. Avocat – Manea Corina
str. Suveranițății, nr. 4, or. Glodeni
 4. Avocat – Ciobanu-Nițuleac Vladislav
str.București nr.60 of.45, mun.Chișinău
 5. Partea vătămată – Antoci Alexandr
s .Ilenuța, r.Fălești

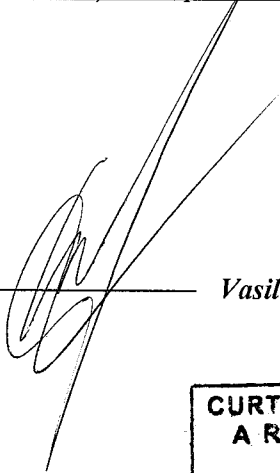
Prin prezenta, Judecătoria Drochia (sediul Glodeni), Vă expediază dosarul penal **nr. 26-1-4653-16082018, (1-184/2018)** în privința lui Șevțov Mihail, învinuit în baza art. 349 alin.(1) CP RM, pentru examinarea cererii avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.349 alin.(1) CP RM, la cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM.

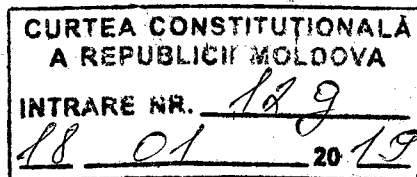
~~Anexa primului adresat:~~

~~dosarul 26-1-4653-16082018, (1-184/2018) pe 132 file.~~

Celoralți adresați se expediază spre înștiințare copia scrisorii.

Președintele
Judecătoriei Drochia

Vasile Nogai

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28, mun. Chișinău
MD – 2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

privind excepția de neconstituționalitate

(prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție)

I – Autorul sesizării

Ciobanu-Nițuleac Vladislav, avocat în Biroul asociat de avocați „EUROLEX”, cu sediul în mun. Chișinău, str. București nr. 60, of. 45, tel. +37369104842, fax. +37322229954, e-mail: ciobanuvlad@yandex.ru.

II – Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare – solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității prevederilor art. 349 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol.

Considerăm că dispozițiile art. 349 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova – „**amenințarea**” sunt neclare și imprevizibile, respectiv contravin prevederilor art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale.

Articolul 349 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova definește infracțiunea de „**Amenințare săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească**”, având următorul conținut:

*„**Articolul 349. Amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească***

(1) Amenințarea cu moartea, cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, fie cu nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere, rudelor ei apropiate, în scopul sistării activității ei de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane, precum și aceeași amenințare împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 180 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.”

Din conținutul normei citate se denotă lipsa unei clarități, aceasta fiind lipsită de accesibilitate și previzibilitate, privitor la faptul dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol, astfel din redacția actuală a art. 349 alin. (1) Cod penal, nu este posibil stabilirea întinderii urmărilor care urmează a fi sancționat potrivit normei date.

III – Circumstanțele cauzei examinate de către instanța de judecată

La moment Șevțov Mihail are statut de inculpat fiind acuzat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1) Cod penal, iar cauza penală se află spre examinare la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 10.08.2018, Șevțov Mihail Ion născut la 26.02.1972, a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute la **art. 349 alin. (1) Cod penal**, adică, **amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui ce amenință.**

Conform ordonanței menționate Șevțov Mihail a fost învinuit în aceea că, „*La data de 15.06.2018, aproximativ pe la orele 12:00, în timp ce se deplasa cu motocicleta de model Viper 150, fără număr de înmatriculare și fără cască de protecție pe una din străzile s. Cuhnești, r-n. Glodeni, a fost observat de către angajații INP compania nr. 2 RP Nord, Antoci Alexandr și Gasnaș Eduard, care exercitau atribuțiile lor de serviciu „menținerea ordinii publice și supravegherea circulației rutiere” pe traseul central al satului, conform graficului de serviciu cu automobilul Škoda Rapid cu n/î MAI 9763. Fiind stopat regulamentar, de către angajații poliției, Șevțov Mihail dorind să se eschiveze, s-a întors înapoi de pe traseu cu motocicleta condusă de el și s-a oprit în fața gospodăriei sale.*

Fiind ajuns din urmă, la cerințele legitime ale angajatului poliției Antoci Alexandru de a lăsa motocicleta și de a prezenta actele, Șevțov Mihail categoric a refuzat, manifesta un comportament vulgar, nu se supunea cerințelor legitime, zmuncea motocicleta, dorind să o dea în ogradă. În scopul sistării activității de serviciu, impunerea fricii, schimbării caracterului faptei în interesul său, la un moment dat cet. Șevțov Mihail a plecat în domiciliu, și s-a reîntors agresiv cu un pistol în mână de model „Baikal”, s-a apropiat de angajații INP și a început a trage din nou de motocicletă pentru a o putea lua în ogradă, impunându-le frica cu arma avută în mână – acțiunile căruia angajații INP, le-au perceput ca o amenințare și că există pericolul pentru viață și sănătate. Ca rezultat angajații INP Nord au sesizat Inspectoratul de Poliție Glodeni în scopul documentării și curmării acțiunilor ilegale comise de către făptuitor.

Potrivit învinuirii înaintate, latura obiectivă a infracțiunii incriminate s-a realizat doar prin faptul că Șevțov Mihail avea în mână sa o armă de model „Baikal”, iar angajații poliției ar fi perceput această acțiune ca amenințare și că există pericolul pentru viață și sănătate. Este de menționat că Șevțov Mihail nu a amenințat cu pistolul respectiv pe nimeni, doar îl avea asupra sa în mână.

În condițiile în care la art. 349 alin. (1) Cod penal, legiuitorul nu a specificat expres faptul dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol, termenul de „**amenințarea**” este neclar și imprezizibil și permite părți acuzării în procesul penal să beneficieze de careva avantaje și să abuzeze prin

înaintarea unei învinuiri prin interpretare extensiv defavorabilă a art. 349 alin. (1) Cod penal.

În atare situație persoanei puse sub învinuire în așa mod, considerăm că i se încalcă drepturile prevăzute la art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, din care considerente formulăm prezenta sesizare privind excepția de neconstituționalitate.

IV – Expunerea pretinsei sau a pretinselor încălcări ale Constituției, precum și a argumentelor în sprijinul acestor afirmații

Articolul 1 aliniatul (3) din Constituție, denumit „Statul Republica Moldova”, stabilește:

„(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 21 aliniatul din Constituție, intitulat „Prezumția nevinovăției”, stipulează:

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 22 aliniatul (2) din Constituție, intitulat „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”, prevede:

„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 9 alin. (1) din Codul de procedură penală, intitulat „Egalitatea în fața legii și a autorităților”, prevede:

„(1) Toți sînt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

În Hotărârea nr. 21 din 22.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) din Codul penal, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat:

„50. Curtea menționează că principiul constituțional al preeminenței dreptului și al legalității constituie valori fundamentale ale statului de drept.

51. În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, Curtea a statuat că:

„52. [...] preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături

proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.”

52. De asemenea, în Hotărârea nr. 25 din 13 octombrie 2015, Curtea a statuat că:

„33. [...] preeminența dreptului generează, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.”

53. Curtea reține că garanțiile constituționale prevăzute de art. 22 din Constituție, de rând cu prevederile art. 7 din Convenția Europeană, consacră principiul **legalității incriminării și pedepsei penale**.

54. Astfel, pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni (*nulla poena sine lege*), principiul legalității incriminării prevede și cerința conform căreia **legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului prin analogie** (*nullum crimen sine lege*).

55. În cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni v. România* (hotărâre din 24 mai 2007) Curtea Europeană a statuat:

„Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, **dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.**”

56. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze **conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală**. O astfel de modalitate de aplicare poate genera **interpretări abuzive**. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (*Hotărârea Curții Constituționale nr.21 din 22 iulie 2016*).

57. Curtea Europeană în jurisprudența sa a statuat că: „noțiunea de „lege”, prevăzută de art.7 din Convenția Europeană, implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind **accesibilitatea și previzibilitatea**” (cauza *Del Río Prada v. Spania*, cererea nr.42750/09, hotărâre din 21 octombrie 2013, § 91).

58. Curtea Europeană a menționat că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, **care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora**. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai **înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor** (cauza *Cantoni v. Franța*, nr.17862/91, hotărâre din 15 octombrie 1996, §29,32, și cauza *Kafkaris v. Cipru*, hotărâre din 12 februarie 2008, §140-141).

59. De asemenea, Curtea reamintește că în jurisprudența sa a reținut că **persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal** (Hotărârea Curții Constituționale nr.21 din 22 iulie 2016, §71).

60. Astfel, cerințele de calitate a legii necesită a fi îndeplinite în ceea ce privește atât **definiția** unei infracțiuni, cât și **pedeapsa** prevăzută pentru acea infracțiune. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.”

61. În același timp, Curtea notează că Parlamentul este liber să decidă cu privire la politica penală a statului, în virtutea prevederilor art.72 alin.(3) lit.n) din Constituție, în calitate de unică autoritate legiuitoare a țării.

62. Astfel, în Hotărârea nr.6 din 16 aprilie 2015, Curtea a statuat că:
„Legiuitorul are dreptul de apreciere a situațiilor ce necesită a fi reglementate prin norme legale. Acest drept semnifică posibilitatea de a decide asupra oportunității la adoptarea actului legislativ în conformitate cu politica penală promovată în interesul general. Totodată, orice reglementare urmează a fi în limitele principiilor statuate în sistemul de drept în vigoare și să se subscrie principiului preeminenței dreptului.”

63. În acest sens, Curtea reține că, deși legiferarea măsurilor ce țin de politica penală a statului ține de competența exclusivă a Parlamentului, totuși această competență **nu exclude exercitarea controlului de constituționalitate asupra măsurilor adoptate.**

64. Astfel, Curtea notează că **incriminarea/dezincriminarea unor fapte ori reconfigurarea elementelor constitutive ale unei infracțiuni, precum și utilizarea unor noțiuni mai largi în cadrul normelor penale țin de marja de apreciere a legiuitorului, marjă care nu este absolută, ea fiind limitată de prevederile constituționale.**

Raportarea prevederilor constituționale citate mai sus, așa cum acestea au fost interpretate prin jurisprudența Curții Constituționale, la prevederile articolului 349 alin. (1) din Codul penal la general, precum și la modul în care acestea sunt puse în aplicare de organele represive ale statului, în special, denotă lipsa unei clarități a respectivei norme, aceasta fiind vagă și lipsită de accesibilitate și previzibilitate.

Or, omisiunea de a reglementa la art. 349 alin. (1) din Codul penal, dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate, permite o interpretare extensiv defavorabilă și/sau arbitrară a acesteia, adică contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

Deasemenea considerăm că subiectul acestei infracțiuni are un tratament juridic disproporționat în raport cu alți subiecți ai infracțiunilor.

Astfel, relevant speței este faptul că infracțiunea incriminată la art. 349 Cod penal, face parte din capitolul XVII Cod penal, partea specială, intitulat „Infracțiuni contra autorităților publice și a securității de stat”, și se deosebește de infracțiunea prevăzută la art. 155 Cod penal care face parte din capitolul II din Codul penal, partea

specială, intitulat „Infrațiuni contra vieții și sănătății persoanei”, doar prin victimă și motivele amenințării.

Însă, infracțiunea prevăzută la art. 155 Cod penal și anume amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, este indicat expres că există componentă de infracțiune, doar dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

Astfel, prin lipsa de reglementare la art. 349 alin. (1) Cod penal a faptului dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, considerăm că doar prin utilizarea termenului de „**amenințarea**”, crează premise de imprevizibilitate a normelor de drept aplicate în speța dată.

După cum a menționat Curtea Constituțională în Hotărârile sale anterioare, incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, care urmează a fi formulate într-o manieră **clară, concisă și precisă.**

Or, din perspectiva principiului *ultima ratio* în materie de legiferare penală, nu este suficient să se constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, **ci această atingere trebuie să prezinte un anumit grad de intensitate și gravitate, care să justifice sancțiunea penală** (HCC nr. 22 din 27 iunie 2017, § 81).

Deasemenea în Hotărârea nr. 21 din 22.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) din Codul penal, § 84. Curtea menționează că **organele de drept nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea laturii obiective a infracțiunii, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare.** În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, făcând referire la jurisprudența Curții Europene, Curtea a statuat că: „Atunci când un act este privit ca infracțiune, **judcătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului,** iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (§ 63).”

Iar în Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27 mai 2014, Curtea a statuat că **formulările generale și abstracte într-un caz concret pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii.**

Considerăm că este un drept fundamental al unei persoane de a cunoaște clar dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol

Formularea normei care solicităm să fie supusă verificării constituționalității nu asigură o protecție efectivă asupra eventualelor abuzuri ale procurorilor.

În limitele dezideratului constituțional, prevăzut de art. 1 alin. (3), art. 22, art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, considerăm că textul art. 349 alin. (1) Cod de procedură penală nu corespunde criteriilor de calitate a normei de drept:

prezibilitate, precizie și claritate și, ca efect, este incompatibilă cu norma constituțională, deasemenea aceasta oferă un tratament juridic disproportionat.

Astfel, nu numai formularea unui act normativ sau norme trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, dar claritatea și prezibilitatea sunt elemente *sine qua non* ale constituționalității, care dă relevanță corelării cu alte acte normative sau prevederi legale și aptitudinii acestora de a fi aplicată efectiv și eficient. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă – să prevadă elementele care disting particularitățile lor (*Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 19 mai 2016, pct. 61*).

De altfel, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în jurisprudența sa, consacră legalitatea și calitatea normei la nivel de „*condiții esențiale sau elemente fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept*”. În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, a reținut că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității.

În raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (*adoptat la cea de-a 86-a sesiune plenară din 25-26 martie 2011*) s-a stabilit că *Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale, adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale* (pct. 47).

Deasemenea în Hotărârea nr. 13 din 15 mai 2015, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, a menționat că [...] *Deși art. 23 alin. (2) din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi suficient de precise și previzibile* (pct. 105). *Orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, prezibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor* (pct. 108). *Prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și prezibilitatea necesară* (pct. 109).

În Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a Republicii Moldova statuează faptul că, *pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, prezibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent*

descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile. Necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CtEDO pe mai multe cauze (Busuioc v. Moldova, Guțu v. Moldova). Astfel, în cauza Guțu v. Moldova, §66 (Guțu v. Moldova nr.20289/02, 7 iunie 2007): "...expresia **“prevăzută de lege”** nu presupune doar corespunderea cu legislația națională, dar, de asemenea, se referă la calitatea acelei legislații (a se vedea *Half ord v. the United Kingdom, Reports 1997-III, p.1017, §49*). ...Legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică (a se vedea *Domenichini v. Italy, Reports 1996-V, p.1800, §33*)" (pct. 10).

În accepțiunea Curții Constituționale a Republicii Moldova, consacrată în Hotărârea nr. 55 din 14 octombrie 1999 și Hotărârea nr. 10 din 16 aprilie 2010, organele de drept, inclusiv Curtea Constituțională și instanțele judecătorești, în limitele competențelor ce le revin, sunt în drept să aplice, în procesul examinării unor cauze concrete, normele dreptului internațional în cazurile stabilite de legislație. În caz de neconcordanță dintre normele dreptului internațional și dispozițiile constituționale privind drepturile fundamentale ale omului, prioritate au prevederile internaționale. Mai mult decât atât, practica jurisdicțională este obligatorie pentru Republica Moldova – ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (*în continuare CEDO*).

Având în vedere rolul CEDO în sistemul juridic al Republicii Moldova, Plenul Curții Supreme de Justiție al Republicii Moldova a statuat că **sarcina primordială cu privire la aplicarea CEDO revine instanțelor naționale** [ș.a.] și nu CtEDO. Astfel, în cazul judecării cauzelor, instanțele de judecată urmează să verifice dacă legea sau actul care urează a fi aplicat și care reglementează drepturi și libertăți garantate de CEDO sunt compatibile cu prevederile acesteia, iar în caz de incompatibilitate instanța va aplica direct prevederile CEDO, menționând acest fapt în hotărârea sa.

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în Avizul nr. 11 (2008) *privind calitatea hotărârilor judecătorești* fundamentează că *hotărârile judecătorești se bazează în primul rând pe legile adoptate de Parlament, care, ca surse ale dreptului, stabilesc nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc, de asemenea, cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești. Calitatea hotărârilor judecătorești poate fi afectată de schimbările prea dese ale legislației, de o redactare prea puțin satisfăcătoare sau de un conținut neclar al legilor* (s.n.; pct. 11). *Legiuitorul trebuie să acționeze în așa fel, încât legislația să fie clară și simplă de folosit și să fie conformă cu CEDO. Pentru a facilita interpretarea, lucrările pregătitoare ale legilor trebuie să fie accesibile într-un limbaj inteligibil* (pct. 12).

În calitate de subiect al unei proceduri judiciare, prin care se decide asupra limitării unor drepturi fundamentale ale omului, persoana învinuită de comiterea unei infracțiuni trebuie să beneficieze de toate garanțiile dreptului la apărare.

V – Cerințele autorului sesizării

Pentru considerentele expuse, prin prezenta sesizare se solicită Curții Constituționale verificarea constituționalității prevederilor art. 349 alin. (1) Cod penal, în ceea ce ține de omisiunea de a reglementa dacă este necesar existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol, în sensul corespunderii acestora cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Aparent, anterior Curtea Constituțională nu a examinat constituționalitatea articolului 349 aliniatul (1) din Codul penal al Republicii Moldova.

În speță, fiind întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării, în sensul definit de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată este obligată de a sesiza Curtea Constituțională, dispunând suspendarea procesului până la pronunțarea Curții Constituționale pe marginea sesizării formulate.

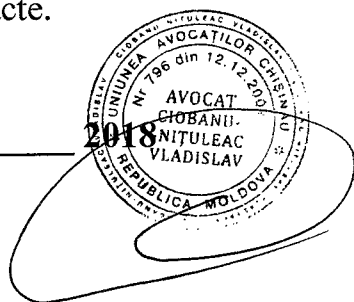
VII – Lista documentelor

Conform practicii existente, la sesizarea privind excepția de neconstituționalitate urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei penale și transmise Curții Constituționale.

VIII – Declarația și semnătura

Declarăm pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

„23” 10

Avocat Ciobanu-Nițuleac Vladislav

26-1-4653-16082018
1-184/2018

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2018

or. Glodeni

Judecătoria Drochia
(sediul Glodeni)

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Vasile Nogai
Nadejda Cebotari

cu participarea:
procurorului
avocatului

Alina Crecicovschi
Corina Manea

examinând în ședință publică cererea avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.349 alin.(1) CP RM, la cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM,-

a constatat

La data de 16 august 2018 în adresa instanței a parvenit cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM.

În cadrul ședinței de judecată din data de 24.10.2018 avocatul inculpatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în motivarea căruia a indicat că, în procedura Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni), se află cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail Ion, născut la 26.02.1972, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin. (1) CP RM.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 10.08.2018, Șevțov Mihail Ion, a.n.26.02.1972, a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.349 alin. (1) CP RM, adică amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui ce amenință.

Conform ordonanței menționate Șevțov Mihail a fost învinuit în aceia că, „la data de 15.06.2018, aproximativ pe la orele 12:00, în timp ce se deplasa cu motocicletă de model Viper 150, fără număr de înmatriculare și fără cască de protecție pe una din străzile s. Cuhnești r. Glodeni, a fost observat de către angajații INP compania nr.2 RP Nord, Antoci Alexandr și Gasnaș Eduard, care exercitau atribuțiile lor de serviciu „menținerea ordinii publice și supravegherea circulației rutiere” pe traseul central al satului, conform graficului de serviciu cu automobilul Skoda Rapid cu numerele de înmatriculare MAI 9763. Fiind stopat regulamentar, de către angajații poliției, Șevțov Mihail dorind să se eschiveze, s-a întors înapoi de pe traseu cu motocicletă condusă de el și s-a oprit în fața gospodăriei sale.

Fiind ajuns din urmă, la cerințele legitime ale angajatului poliției Antoci Alexandru de a lăsa motocicletă și de a prezenta actele, Șevțov Mihail categoric a refuzat, manifesta un comportament vulgar, nu se supunea cerințelor legitime, smuncea motocicletă, dorind să o dea în ogradă. În scopul sistării activității de serviciu, impunerea fricii, schimbării caracterului faptei în interesul său, la un moment dat cet. Șevțov Mihail a plecat în domiciliu și s-a reîntors agresiv cu un pistol în mână de model Baikal, s-a apropiat de angajatul INP și a început a trage din nou de motocicletă pentru a o putea lua în ogradă, impunându-le frica cu arma avută în mână – acțiunile căruia angajații INP, le-au perceput ca o amenințare și că există pericol pentru viață și sănătate. Ca rezultat angajații INP Nord au sesizat Inspectoratul de Poliție Glodeni în scopul documentării și curmării acțiunilor ilegale comise de către făptuitor.

Potrivit învinuirii înaintate, latura obiectivă a infracțiunii incriminate s-a realizat doar prin faptul că Șevțov Mihail avea în mână sa o armă de model Baikal, iar angajații poliției ar fi perceput această acțiune ca amenințare și că există pericolul pentru viață și sănătate. Este de menționat că Șevțov Mihail nu a amenințat cu pistolul respectiv pe nimeni, doar îl avea asupra sa în mână.

În condițiile în care la art.349 alin.(1) CP RM, legiuitorul nu a specificat expres faptul dacă existența pericolului realizării amenințării cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, sau nu este necesar existența acestui pericol, termenul de **amenințare** este neclar și imprevizibil și permite părții acuzării în procesul penal să beneficieze de careva avantaje și să abuzeze prin înaintarea unei învinuirii prin interpretare extensiv defavorabilă a art.349 alin.(1) CP RM.

În atare situație persoanei puse sub învinuire în așa mod, consideră că i se încalcă drepturile prevăzute la art.1 alin.(3), art.22 și art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și art.7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, din care considerente a formulat sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu, iar judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- 1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;
- 2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- 3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Aceiași Hotărâre prevede, că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza.

Potrivit art.7 alin.(3) CPP RM, dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform prevederilor art.135 din Constituția RM, solicită, admiterea cererii, a ridica excepția de neconstituționalitate, pentru exercitarea controlului constituționalității prevederilor art.349 alin.(1) CP RM, prin prisma art.1 alin.(3), art.22 și art.23 alin.(2) din Constituția RM.

A remite după competență sesizarea depusă de către avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM. A suspenda examinarea cauzei penale până la adoptarea Hotărârii de către Curtea Constituțională a RM.

În cadrul ședinței de judecată din 11.12.2018 avocatul inculpatului - Corina Manea a solicitat admiterea cererii înaintat de către avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM.

Procurorul Alina Crecicovschi a solicitat admiterea cererii cu suspendarea cauzei și remiterea după competență sesizarea depusă de către avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav la Curtea Constituțională a RM.

Inculpatul Șevțov Mihail a declarat că este de acord cu cele spuse de către avocatul său.

Audiind opiniile participanților la proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite condițiile menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru

interpretarea art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, astfel, va solicita Curții Constituționale examinarea sesizării înaintate de către avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav.

În același timp instanța de judecată consideră necesar a suspenda judecarea cauzei penale prezente reieșind din următoarele considerente.

Instanța de judecată se bazează pe prevederile art.7 alin.(3) CPP RM, potrivit căruia *dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

În situația în care Curtea Constituțională prin hotărârea nr.2 din 09.06.2016 privind interpretarea art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția RM, a hotărât că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale direct de către judecătorii pe rolul cărora se află cauza, instanța aplică direct prevederile Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016.

Suspendarea procesului constă în încetarea temporară a actelor de procedură de către instanța de judecată din cauza unor împrejurări obiective, ce fac imposibilă desfășurarea mai departe a procesului și este imposibil de determinat când împrejurarea obiectivă, în cazul dat Curtea Constituțională se va expune, iar procesul va putea fi reluat.

Instanța de judecată, ținând cont de prevederile legale de faptul că judecarea cauzei penale în privința lui Șevțov Mihail se află la etapa incipientă, consideră necesară suspendarea judecării cauzei până la examinarea sesizării de către Curtea Constituțională.

În conformitate cu prevederile art.7, art.342 CPP RM, instanța de judecată,-

dispune

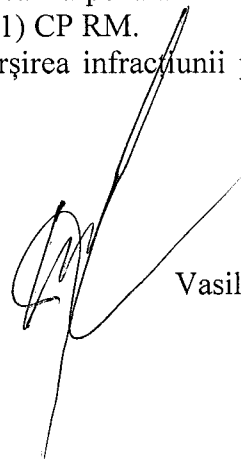
Cererea avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.349 alin.(1) CP RM, la cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM, se admite.

Se remite după competență sesizarea depusă de către avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza penală de învinuire a lui Șevțov Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM.

Procesul penal de învinuire a lui Șevțov Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1) CP RM, se suspendă până la examinarea sesizării.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Vasile Nogai